

บทที่ 3 ระเบียบและวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม และกฎระเบียบทางสังคมในบริบทของอารยธรรมล้านนาให้แก่นักท่องเที่ยวจีน : กรณีศึกษาเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ในการสร้างความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม และกฎระเบียบทางสังคมในบริบทของอารยธรรมล้านนาให้แก่นักท่องเที่ยวจีน ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจีนที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์ทางการท่องเที่ยว และแนวทางในการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ที่สามารถให้ข้อมูลด้านวัฒนธรรม และกฎระเบียบทางสังคมในบริบทของอารยธรรมล้านนาของนักท่องเที่ยวจีน ที่เข้ามาเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายในลักษณะที่มาเป็นกรุ๊ปทัวร์ และเดินทางมาเที่ยวเอง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย ในสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้ วัดพระธาตุดอยสุเทพ พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ วัดพระสิงห์ วัดบุปผาราม หมู่บ้านร่มบ่อสร้าง ประตูท่าแพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พระตำหนักคอยตุงและสวนแม่ฟ้าหลวง วัดร่องชุ่น สามเหลี่ยมทองคำ วัดพระแก้ว และดอยแม่สลอง โดยสุ่มนักท่องเที่ยวจำนวนทั้งสิ้น 463 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีลักษณะการเดินทางเป็นชั้น และมีนักท่องเที่ยวเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม และกฎระเบียบ ทางสังคมในบริบทของอารยธรรมล้านนาให้แก่นักท่องเที่ยวจีน ในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบเพื่อสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. เขียนนิยามปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามตามนิยามปฏิบัติการ และขอบเขตของการวิจัยเป็นภาษาไทย และภาษาจีน
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ แล้วหาดัชนีความสอดคล้องภายใน (index of item-objective congruence : IOC) ตามวิธีของ

โรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977) เลือกค่า IOC ที่มากกว่า 0.5 และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและถูกต้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับนักท่องเที่ยวจีนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) วิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1974) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

โดยแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย มณฑลและจังหวัดที่มา รูปแบบการเดินทาง ความถี่ในการมาท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 การรับรู้ถึงการประชาสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย ความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบทางสังคมและวัฒนธรรมล้านนา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมล้านนาจากสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 4 ประเมินความพึงพอใจต่อสื่อสิ่งพิมพ์โดยรวม ประกอบด้วย เนื้อหาและความเหมาะสมในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ การใช้ภาษาและการดึงดูดใจของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 5 ประสิทธิภาพของสื่อที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงใหม่

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดความหมายแต่ละระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดความหมายแต่ละระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.5-5.00 เป็นระดับความเห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 เป็นระดับความเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 เป็นระดับความเห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 เป็นระดับความเห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 เป็นระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. วางแผนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานงานไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมายในการเก็บข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวจีนต้องใช้ผู้ที่สามารถพูดและเขียนภาษาจีนได้
3. อธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจในวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับในการดำเนินการ
4. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม และกฎระเบียบ ทางสังคมในบริบทของอารยธรรมล้านนาให้แก่นักท่องเที่ยวจีน เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณเป็นการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม โดยการใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test แบบ independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสื่อสิ่งพิมพ์ทางการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธี LSD